

Kursusprogram for kiropraktorer i den praktisk supplerende uddannelse (turnustjeneste) MÅLBESKRIVELSER

GÆLDENDE FRA DECEMBER 2012

Kursusprogrammet er sammensat efter *Målbeskrivelse for kiropraktorerens praktiske supplerende uddannelse (turnustjeneste)*, 2011, som beskriver de kompetencer turnuskandidaterne skal tilegne sig i kurser.

Turnuskandidaten skal deltage i samtlige kurser.

Dokumentationen for tilegnelsen sker via fremmødepligt og/eller godkendelse af kasuistikker, dvs. systematiske og reflekterede gennemgange af cases. Til hvert weekendkursus medbringer turnuskandidaten sit uddannelsesprogram med logbog, som gennemgås på mødet.

Programmet er udformet af Dansk Kiropraktor Forenings Turnusudvalg i samarbejde med Kiropraktorerens Videnscenter og godkendt af Sundhedsstyrelsen december 2012 efter indstilling fra Uddannelsesrådet for kiropraktorerens turnustjeneste. Godkendelsen er gældende, indtil kursusprogrammet ændrer karakter eller omfang i væsentlig grad. Kursusprogrammet er revideret i år 2021 og ændringerne er efter indstilling fra Uddannelsesrådet for kiropraktorerens turnustjeneste godkendt af Sundhedsstyrelsen d. 3. marts 2022.

Kursusdatoer, klokkeslæt, lokaler og undervisere administreres af Kiropraktorenes Videnscenter og findes på: www.kiroviden.dk.

Find målbeskrivelse og mere information om regler og turnusuddannelsen:

www.danskkiropraktorforening.dk/turnus

www.sst.dk

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

KURSUSMÅLBESKRIVELSER

1. Rammer for kiropraktorers virke

Heldagskursus

Baggrund

Som kiropraktor er det vigtigt at have viden om de rammer, hvorunder kiropraktorvirksomheden udøves. Det gælder viden om sundhedsvæsenets organisation og finansiering, sundhedslovgivningen, overenskomstsyste­met og praksis som del heraf. Men det gælder også viden om drift af klinik samt praksisøkonomi, og viden om ansættelsesretslige forhold, da det er vigtigt at vide, hvilke rettigheder og pligter, der er gældende for parterne i et ansættelsesforhold.

Indhold

På kurset vil det danske sundhedsvæsenets opbygning blive gennemgået. Der vil være en gennemgang af autorisationsloven, lidt historie, de vigtigste bestemmelser og deres fortolkninger samt brugen af loven i dagligdags kliniske situationer. Desuden vil vigtige elementer fra overenskomsten mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN) og Dansk Kiropraktor Forening (DKF) blive berørt. Kurset vil ligeledes gennemgå klinikdrift herunder økonomi og arbejdsopgaver samt journalisering og arkivering. Sidst, men ikke mindst vil turnuskandidaterne præsenteres for de lovbestemmelser, der regulerer ansættelsesforholdet for såvel turnuskandidater som ansatte kiropraktorer i en kiropraktisk klinik. Udover lov om ansættelsesbeviser drejer det sig om funktionærloven, ferieloven, og ligebehandlingsloven samt DKF's standardansættelsesaftaler.

Kompetencer

Kurset giver kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende, jf. målbeskrivelsen:

- Redegøre for sundhedssystemets opbygning, det regionale sundhedssystems opbygning og styringsmæssige og organisatoriske forhold.
- Diskutere rollen som autoriseret behandler i det danske sundhedsvæsen.
- Vurdere love, regler, rettigheder og pligter gældende for en kiropraktors virksomhedsområde, herunder virke i overensstemmelse med *Landsoverenskomst om kiropraktik* med henblik på korrekt efterlevelse af dem.
- Redegøre for ansættelsesstedets opbygning og ledelse, herunder:
 - i. Personalets arbejdsopgaver.
 - ii. Drift i overensstemmelse med *Landsoverenskomst om kiropraktik*, praksisøkonomi og ansættelsesret.
 - iii. Journalisering og arkivering.

Form

Mødet bliver afholdt som forelæsning med mulighed for dialog.

Underviserprofil

Dansk Kiropraktor Forening samt en eller flere klinikere fra privatpraksis.

UDDANNELSESÅRÅDET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

2. Anvendt billeddiagnostik **Heldagskursus**

Baggrund

Kiropraktorer er med deres placering i primærsektoren indgangsvinkel for 1/3 af alle rygpatienter, der søger behandling i sundhedsvæsenet. Kiropraktorerne anvender i deres diagnostik billeddiagnostiske undersøgelser, og kiropraktorer foretager røntgenundersøgelser på eget apparatur. Der har gennem de senere år været en kolossal udvikling inden for billeddiagnostikken, idet nye modaliteter er kommet til. Først CT-scanning og siden MR-scanning, og gennem de seneste 5 år endvidere ultralydsscanning.

Kiropraktorerne skal besidde de fornødne kompetencer til enten på det praktiske plan selv at foretage relevante undersøgelser, eller ved mere komplekse problemstillinger at henvise patienten til den relevante undersøgelse.

Indhold

Kurset indeholder:

- En praktisk gennemgang af de hyppigst anvendte billedprojektioner, som anvendes i kiropraktorpraksis.
- Kvalitetssikring af det billeddiagnostiske materiale (EU kvalitetskrav).
- Indikation for at foretage billeddiagnostiske undersøgelser i kiropraktorpraksis.
- Forskellige diagnostiske problemstillinger.
- Kommunikation af beskrivelser samt røntgenafdelingernes organisation.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Vurdere indikationer for billeddiagnostiske undersøgelser.
- Vurdere og handle på billeddiagnostiske undersøgelser, herunder evt. foretage relevant henvisning.
- Syntetisere¹ røntgenbeskrivelser, attester og henvisningsbreve.
- Diskutere komplekse billeddiagnostiske problemstillinger med kollegaer.

Form

Kurset tænkes afviklet som et heldagskursus med opdeling af holdet i mindre grupper.

Underviserprofil

Radiografer og kiropraktorer.

¹ Med 'syntetisere' forstås her og efterfølgende: 'at sammenfatte eller sammendrage på et selvstændigt niveau efter forudgående analyse'.

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

3. Patientkommunikation, supervision og etik **Halvdagskursus**

Baggrund

Kiropraktorerne er med deres placering i primærsektoren indgangsvinkel for mange patienter med muskuloskeletale lidelser, som ses i sundhedsvæsenet. Det er nødvendigt, at kiropraktoren har de fornødne kompetencer til at kunne gennemføre en professionel patientkommunikation og supervision.

Indhold

Kurset indeholder gennemgang af kendte kommunikationsmodeller, der har relevans for daglig kiropraktorpraksis. I gennemgangen vil der blive brugt forskellige eksempler på metoder og praktiske foranstaltninger, der kan anvendes i eksempelvis patientsupervision og patientkommunikation. Der vil blive taget stilling til forskellige dilemmaer af etisk og professionel karakter, som de kan forekomme i konsultationsprocessen. Undervisningen gør turnuskandidaterne i stand til at forstå konsultationsprocessens kompleksitet, sammensætte en konsultation, der udviser empatisk og professionel kommunikation imellem patient og kiropraktor, og udvikle teknikker til at forbedre egne kommunikationsevner.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Udføre empatisk og professionel patientkommunikation og patientsupervision.
- Vurdere og handle på etiske problemstillinger.

Form

Kurset foregår som undervisning i plenum, og med opgaver i mindre grupper. Der kan bruges rollespil, videosupervision og andre kommunikative former.

Underviserprofil

Kommunikationsuddannet med fokus på det sundhedsfaglige område

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

4. Træning, rehabilitering og forebyggelse **Heldagskursus**

Baggrund

Håndtering af bevægeapparatproblemer i overensstemmelse med nutidig god standard fordrer kvalificerede relevante tiltag inden for træning, rehabilitering og forebyggelse.

Indhold

Kurset vil indeholde en praktisk gennemgang af strategier for planlægning og implementering af relevant træning, rehabilitering og forebyggelse i forhold til klassiske biomekaniske problemstillinger set i kiropraktorpraksis.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer (færdigheder), som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Planlægge og instruere relevante rehabiliteringstiltag indenfor:
 - i. Stabilitetstræning
 - ii. Styrketræning
 - iii. Konditionstræning
- vejlede om forbyggende tiltag.
- Vurdere og handle på respons til belastningsstrategier ad modum McKenzie for columna.

Form

Kurset foregår som plenumundervisning, men på baggrund af hjemmeopgaver til fremlæggelse i grupper. Opgaverne består i planlægning af relevant træning, rehabilitering og forebyggelse med udgangspunkt i klassiske patientgrupper i kiropraktorpraksis (diagnosegrupper, akutte, subakutte og kroniske lidelser, aldersgrupper, o.a.). Opgaverne fremstilles i rapportform og gennemgås i grupperne.

Undervisere

Kiropraktorer og fysioterapeuter.

UDDANNELSESÅRÅDET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

5. Patientklagesystemet **Halvdagskursus**

Baggrund

Der er en stigende retsbevidsthed i samfundet generelt, og ligeledes et øget fokus på patienters rettigheder ved kontakt med sundhedssektoren. Som autoriseret sundhedsperson har man ansvar for udvise omhu og samvittighedsfuldhed i sit daglige virke og patienterne stiller høje krav til den behandling, de modtager i sundhedsvæsenet. På den baggrund er alle autoriserede sundhedspersoner, herunder også kiropraktorer, udsat for at møde patienter, der ønsker at klage over den faglige behandling i bred forstand, som de har modtaget eller patienter, som ønsker at få erstatning for skader, der er opstået i forbindelse med behandlingen.

Klager fra patienter opleves af de involverede parter som stærkt belastende, fordi der bliver sået tvivl om ens kompetencer, og fordi behandlingen af en sag strækker sig over meget lang tid. Men det er en virkelighed, som det er nødvendigt at forholde sig til, også før en evt. klagesag opstår.

Indhold

Når patienter vil klage, er der forskellige klageinstanser med hver deres ansvarsområde og kompetencer. Kurset indeholder en beskrivelse af patientklagesystemet, med specifikt øje for, hvordan det forholder sig for kiropraktorer og kiropraktorpatienter. Der tages udgangspunkt i de instanser, der involveres når en patient vil klage over et behandlingsforløb hos en kiropraktor. Regelgrundlaget og funktionerne for Styrelsen for Patientklager, patienterstatningsordningen og sammenhængen over til DKF's kollektive erhvervsansvarsforsikringsordning, Dansk Kiropraktor Råd, tilsynsmyndighederne/embedslægen og Landsoverenskomstens klagesystem vil blive gennemgået. Derudover vil de civile domstoles rolle blive berørt. Proceduren i klagesagsbehandlingen vil blive gennemgået, ligesom tidligere principielle kendelser i klagesager i såvel Patientklagenævnet og Styrelsen for Patientklager, og afgørelser truffet af Patienterstatningen vil blive omtalt. Kurset gør turnuskandidaten i stand til at identificere typiske situationer, der fører til klagesager. Kurset vil også give indsigt i, hvilke oplysninger det forventes, at behandleren udleverer for at muliggøre god sagsbehandling, og vil give overblik over de forskellige aktørers rolle i behandling af klagesager.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Diskutere rollen som autoriseret behandler i det danske sundhedsvæsen.
- Vurdere love, regler, rettigheder og pligter gældende for en kiropraktors virksomhedsområde med henblik på korrekt efterlevelse af dem.

Form

Kurset vil blive afholdt som foredrag og åben diskussion.

Underviserprofiler

Kiropraktorsagkyndig fra Styrelsen for patientklager og fra Patienterstatningen samt Dansk Kiropraktor Råd.

UDDANNELSESRÅDET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

6. Håndtering og tolkning af blodprøver

Halvdagskursus

Baggrund

Kiropraktorerne er med deres placering i primærsektoren indgangsvinkel for 1/3 af alle rygpatienter set i sundhedsvæsenet. Derfor er det nødvendigt, at kiropraktoren har de fornødne kompetencer til at reagere hensigtsmæssigt i situationer, hvor det er nødvendigt at viderehenvise til andre faggrupper med henblik på videre udredning, herunder laboratorieundersøgelser. Derudover er det naturligvis relevant, at kiropraktoren kan gennemskue allerede foretaget udredning med blodprøver.

Indhold

Kurset indeholder en gennemgang af brugen af blodprøver i daglig klinisk praksis i relation til bevægeapparatlidelser. Der tages udgangspunkt i bogen "Blodprøver" af Peter Fahmy og Troels Bygum Knusen, Munksgaard, 2006 (ISBN-13 978-87-628-0377-0). Der vil være en gennemgang af de gængse reumatologiske blodprøver fx antiCCP, IgM-RF, IgA-RF, AKA, ANA, anti-dsDNA, HLA-B27 mm. Desuden infektionsparametre (CRP, SR), leucocytter, diff. tælling, hgb. M.m. Ligeledes vil Ca-stofskiftet blive berørt, herunder PTH, calcium og vit-D. Desuden berøres organspecifikke prøver fx Bas. Fasf., ALAT, Na, K, Creatinin samt M-komponent m.m.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Vurdere indikationer for laboratorieundersøgelser.
- Vurdere og handle på laboratorieundersøgelser ved de mest almindelige gigtlidelser, cancersygdomme og medicinske lidelser, herunder evt. foretage relevant henvisning.
- Håndtere komplicerede kliniske problemstillinger selvstændigt.
- Diskutere komplekse kliniske problemstillinger med kolleger.
- Identificere og reagere på behandlingskomplikationer.
- Vurdere og handle på sygdomme/symptomer udenfor kiropraktorens virkeområde med henblik på relevant henvisning.

Form

Kurset foregår som undervisning i plenum og med opgaver i mindre grupper.

Underviserprofil

Læge og kiropraktor.

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

7. Komplikationer og kontraindikationer ved kiropraktisk behandling **Halvdagskursus**

Baggrund

Gennem virke som praktiserende kiropraktor vil man med høj sandsynlighed fra tid til anden møde patienter, som vil udvikle utilsigtede bivirkninger/komplikationer fra den udførte behandling. Selv om kiropraktorer må acceptere den statistiske sandsynlighed herfor, vil kiropraktorer samtidig til stadighed stræbe efter at reducere disse hændelser til et minimum, gennem fortsat tilegnelse af nyeste viden på området. Derved opnås ønskeligt en behandling, som anvender de mest effektive teknikker, i den givne situation, med den mindst mulige risiko for patienten.

Indhold

Kurset indeholder en gennemgang af nyeste forskning på området, samt gennemgang af de mest almindelige samt de mest alvorlige bivirkninger. Der vil blive lagt vægt på at belyse hyppighed, forholdsregler og førstehjælp. Efter endt kursus forventes, at deltageren vil kunne identificere og reagere på behandlingskomplikationer samt få et afbalanceret forhold til emnet, uden overdramatisering, men med sagligt fokus på emnets alvor og omfang.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Identificere og reagere på behandlingskomplikationer.

Form

Kurset foregår som forelæsning med oplæg til debat.

Underviserprofiler:

Læge og kiropraktor.

UDDANNELSESÅRÅDET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

8. Den kliniske undersøgelse **Kvartdagskursus**

Baggrund

Den kliniske undersøgelse indgår som et vigtigt delelement i den kliniske beslutningsproces. Det kan være en yderst kompliceret proces at nå frem til en diagnose ud fra kiropraktor-patient-kontakten, anamnesen, dataindsamlingen og den kliniske undersøgelse. Samtidig skal behandleren forholde sig til undersøgelsens/testens validitet, herunder specificiteten og sensitiviteten af denne.

Indhold

Kurset indeholder en beskrivelse af en række af de delkomponenter, som typisk indgår i den kliniske beslutningsproces. På kurset diskuteres, hvor pålidelige og valide de metoder, som typisk indgår i den kliniske undersøgelse, er. Fx palpationsundersøgelser for segmental dysfunktion, refleksundersøgelser m.m. Der vil blive lagt vægt på en kritisk vurdering af den kliniske undersøgelse, og blodtryksmåling vil blive brugt til at demonstrere måleusikkerhed på en målemetode. Den vil danne baggrund for en diskussion om, hvorledes vi skal forholde os til fejlkilder ved de målemetoder, vi anvender som klinikere. Der vil blive diskuteret sensitivitet og specificitet af forskellige delkomponenter af den kliniske undersøgelse fx strakt-benløft-test, reflekser, muskelkraft m.m. Og det diskuteres, hvad det har af betydning i beslutningsprocessen relateret til det daglige arbejde i kiropraktorpraksis. Ligeledes vil der være hands-on-demonstrationer til at tilrette evt. tvivl ved udførelsen af den kliniske undersøgelse i kiropraktorpraksis fx stetoskopi, abdominal undersøgelse m.m.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Udføre en fokuseret muskuloskeletal undersøgelse af columna og ekstremiteter selvstændigt.
- Analysere og afgøre strukturering og prioritering af det kliniske arbejde.
- Syntetisere en fyldestgørende afrapportering til nye patienter.
- Syntetisere behandlingsforløb for ofte forekommende akutte, subakutte og kroniske muskuloskeletale lidelser baseret på den bedste tilgængelige evidens.²
- Varetage komplicerede kliniske problemstillinger selvstændigt.
- Analysere eget arbejde kritisk og identificere egne læringsbehov.

Form

Kurset foregår som åben diskussion i plenum kombineret med workshops i mindre grupper.

Underviserprofiler

Læge og kiropraktor.

² Med 'bedste tilgængelige evidens' forstås resultater af så valide undersøgelser som muligt, idet det forudsættes, at evidens kan variere i styrke på en skala gående fra metaanalyser og randomiserede kontrollerede undersøgelser (høj evidensstyrke) over kohorteundersøgelser og case-studier (mellem evidensstyrke) til konsensus blandt eksperter og deduktion fra grundlæggende viden (lav evidensstyrke).

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

9. Behandling af børn i praksis **Heldagskursus**

Baggrund

Der er et stigende antal forældre, som søger kiropraktisk behandling til deres børn med mange forskellige symptomer. Det er formålet med kurset at give deltagerne de bedste forudsætninger for at forstå og behandle pædiatriske patienters problemstillinger.

Indhold

Følgende emner vil blive gennemgået:

- Præsentation af den nyeste forskning indenfor behandling af børn og kiropraktik.
- Gennemgang af den nye børnejournal der er under udarbejdelse gennem Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik.
- Gennemgang af den motoriske udvikling hos børn under 1 år.
- Typiske kiropraktiske børnepatienter, der ses i klinikkerne.
- Undersøgelse med særlig henblik på bevægelighed, ortopædiske og neurologiske undersøgelser, undersøgelse af hofte led.
- Praktisk demonstration af behandlingsteknikker og håndtering af spædbørn.
- Gennemgang af rådgivning til forældre indenfor pusleteknik, lejring, amnestilling, motorisk stimulation, brug af autostole m.v.
- Inspiration til indretning af børnevenlig klinik.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Håndtere kliniske problemstillinger for pædiatriske patienter.
- Udføre en fokuseret muskuloskeletal undersøgelse af columna og ekstremiteter selvstændigt.
- Syntetisere en fyldestgørende anamnese.
- Vurdere og handle på sygdomme/symptomer udenfor kiropraktorens virkeområde med henblik på relevant henvisning.

Form

Kurset foregår som undervisning i plenum med evt. mulighed for at se eller selv prøve at håndtere et spædbarn.

Underviserprofil

Kiropraktorer, forsker i kiropraktisk behandling af børn, fysioterapeut med speciale i børn samt evt. pædiater.

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

10. Den ældre patient **Halvdagskursus**

Baggrund

Kiropraktorerne ser i større og større udstrækning ældre patienter i klinikken. Dette er bl.a. på grund af en generel ændring i demografien og øget levealder, men også fordi nuværende og kommende generationer af ældre i vid udstrækning ønsker behandling for deres bevægeapparatsgener og ikke tager til takke med en alderdom med bevægeapparatsmerter. Den ældre patient kan dog være kompliceret at behandle, da vedkommende ofte tager medicin, der kan have fx bevægeapparatsmerter eller paræstesier som bivirkning. Desuden skal der også tages højde for fx knogleskørhed, slidgigt og den ældres aktivitetsniveau.

Indhold

Kurset indeholder en kort gennemgang af de typiske medicinske lidelser, den ældre patient ofte præsenterer sig med ud over bevægeapparatsmerter, herunder diabetes, forhøjet kolesterol og blodtryk, stofskiftesygdomme, knogleskørhed m.m. Desuden vil der være en gennemgang af de typiske lægemidler, disse sygdomme behandles med inkl. bivirkninger i forhold til bevægeapparatet. Ligeledes berøres typiske alvorlige differentialdiagnoser i forhold til den ældre patient fx TCI, apopleksi og kompressionsfrakturer.

Der vil også være fokus på, hvordan man kan modificere de manuelle behandlingsteknikker, så der tages højde for ældre eller skrøbelige patienter. Dette kan også indeholde råd og vejledning i forhold til aktivitet, belastning og specielle skånehensyn.

Form

Kurset foregår som undervisning i plenum og som praktisk demonstration med hands on.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer (færdigheder), som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Håndtere kliniske problemstillinger for geriatriske patienter.
- Udføre en fokuseret muskuloskeletal undersøgelse af columna og ekstremiteter selvstændigt.
- Syntetisere en fyldestgørende anamnese.
- Vurdere og handle på sygdomme/symptomer udenfor kiropraktorens virkeområde med henblik på relevant henvisning.

Underviserprofil

Kiropraktorer samt forskere med viden om ældreområdet, evt. geriater.

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

11. Tværfagligt samarbejde og kommunikation **Kvartdagskursus**

Baggrund

Det er nødvendigt, at kiropraktoren har de fornødne kompetencer til at kommunikere med de forskellige samarbejdspartnere, herunder patientens egen læge, andre behandlere fx fysioterapeuter, massører m.m. og andre relevante samarbejdspartnere som kommune, arbejdsplads og forsikringselskaber.

Indhold

Kurset indeholder redskaber til at få en effektiv kommunikation med samarbejdspartnere. Fx diskuteres det, hvornår der bør meldes tilbage til patientens egen læge, og hvordan dette med fordel kan foregå. Derudover gennemgås de forskellige elektroniske kommunikationsløsninger, herunder Edifact og RefHost (Henvisningshotellet). Kurset vil også berøre ideer og løsninger til at styrke og formalisere det lokale samarbejde mellem de forskellige behandlergrupper.

Form

Kurset foregår som undervisning i plenum og med åben diskussion.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Redegøre for andre relevante faggruppers arbejdsområder.
- Udvide professionel adfærd overfor patienter, kolleger og samarbejdspartner.
Professionel adfærd indebærer at udvise:
 - iv. Ansvarlig adfærd
 - v. Omhu og evne til at forberede sig
 - vi. Initiativ og lærevilje
 - vii. Bevidsthed om personligt ansvar, holdning og social adfærd i forhold til patienter, kolleger og samfund
- Diskutere og kommunikere med andre faggrupper.
- Syntetisere røntgenbeskrivelser, attester, henvisninger og epikriser.

Underviserprofil

Regionale praksiskonsulenter for kiropraktorområdet.

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

12. Patienthåndtering i primærsektor **Kvartdagskursus**

Baggrund

Håndtering af patienter med forskellige diagnoser, som ses i primærpraksis kan være en vanskelig opgave. De fleste kiropraktorer har oplevet u hensigtsmæssige forløb, hvor patienten af en eller anden grund kun kommer til den første konsultation uden at ringe afbud til klinikken, eller at der opstår en eller anden form for misforståelse i behandlingsforløbet, der ofte kan handle om misforhold mellem patientens og behandlerens forventninger og kommunikationen i forhold til dette.

Indhold

Kurset indeholder en beskrivelse af en række af de faktorer, der kan standardiseres eller tilpasses for at optimere det enkelte behandlingsforløb. Dette er lige fra det tidspunkt, patienten ringer til klinikken, til denne er færdigbehandlet. Der vil blive diskuteret vigtigheden af sekretærens imødekommenhed, klinikkens indretning samt kiropraktorens forståelse af patientens problem samt evne til at informere om diagnose, behandling, og prognose.

Form

Kurset foregår som åben diskussion i plenum.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Udvide professionel adfærd overfor patienter, kolleger og samarbejdspartner.
Professional adfærd indebærer at udvide:
 - viii. Ansvarlig adfærd.
 - ix. Omhu og evne til at forberede sig.
 - x. Initiativ og lærevilje.
 - xi. Bevidsthed om personligt ansvar, holdning og social adfærd i forhold til patienter, kolleger og samfund.
- Udføre empatisk og professionel patientkommunikation og patientsupervision.
- Diskutere rollen som autoriseret behandler i det danske sundhedsvæsen
- Analysere og afgøre strukturering og prioritering af det kliniske arbejde.
- Diskutere komplekse kliniske problemstillinger med kollegaer.

Underviserprofil

Kiropraktor.

UDDANNELSESRÅDET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

13. Socialret og socialkiropraktisk arbejde

Halvdagskursus

Baggrund

Formålet med undervisningen i dansk socialret er give kiropraktorerne et sådant overblik over den danske sociallovgivning, at de bliver i stand til at identificere et af patienterne fremsagt problem, som et problem, der bør løses af de sociale myndigheder, samt endvidere af hvilke sociale myndigheder, de bør løses. Hertil er formålet med undervisningen også at give kiropraktorerne en viden om, hvilken del af den sociale lovgivning, der giver hjemmel for tilskud til kiropraktisk behandling. Endelig er formålet at give kiropraktoren indblik i relevant socialkiropraktisk arbejde, der foregår i klinikkerne, herunder støtteforanstaltninger, skånehensyn, kunne identificere barrierer for arbejdsfastholdelse samt kunne udarbejde skriftlig funktionsevnevurdering.

Indhold

De vigtigste retskilder findes i denne forbindelse i lov om aktiv socialpolitik, den sociale servicelov, sygedagpengeloven, sygesikringslovgivningen herunder bekendtgørelsen om tilskud til kiropraktorbehandling, pensionslovgivningen, arbejdsskadeforsikringsloven samt lov om retssikkerhed og administration inden for det sociale område. Herudover introduceres for relevante attester samt introduceres til ICF modellen som redskab til brug ved funktionsevnevurderinger ifm. sygefravær og arbejdsfastholdelse samt andre relevante kliniske redskaber, der kan bruges arbejdsfastholdelse.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Syntetisere attester og henvisninger.
- Vurdere love, regler, rettigheder og pligter gældende for en kiropraktors virksomhedsområde med henblik på korrekt efterlevelse af dem.
- Udføre professionel patientkommunikation og patientsupervision
- Rådgive om fritidsaktiviteter, skånehensyn, arbejdsfastholdelse, sygefravær og eventuelle støtteforanstaltninger.
- Identificere barrierer for arbejdsfastholdelse og udarbejde skriftlig funktionsevnevurdering.

Form

Forelæsning og diskussion.

Underviserprofil

Jurist og kiropraktor.

UDDANNELSESRÅDET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

14. Ortopædi med rehabilitering af skulder og hofte **Halvdagskursus**

Baggrund

Patienter kontakter ofte kiropraktorer på grund af lidelser i skulder og hofte. Det kan være svært at vide, hvornår det konservative kiropraktiske tilbud er udtømt, og hvordan man henviser og rådgiver patienten i et eventuelt videre forløb.

Indhold

På mødet vil der blive gennemgået nogle af de muligheder, der eksisterer for patienter henvist til ortopædisk vurdering, samt hvilke rehabiliteringsmuligheder der forligger efter en operation. Det forventes, at deltageren får opdateret sin viden om de muligheder, der ligger i det ortopædiske felt for patienter med de mest almindelige lidelser i disse store led.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Vurdere og handle på symptomer/sygdomme ved sygdomme udenfor kiropraktorens virkeområde med henblik på relevant henvisning.
- Redegøre for andre relevante faggruppers arbejdsområder.
- Diskutere og kommunikere med andre faggrupper.
- Udføre professionel patientkommunikation og rådgivning.
- Planlægge og instruere relevante rehabiliteringstiltag indenfor:
 - iv. Stabilitetstræning.
 - v. Styrketræning.
 - vi. Konditionstræning.

Form

Kurset bliver afholdt som forelæsning og åben dialog i plenum

Underviserprofiler

Ortopædkirurg og fysioterapeut.

UDDANNELSESRÅDET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

15. Manuel behandling af lænd og bækken **Kvartdagskursus**

Baggrund

Gennem uddannelsen til det kiropraktiske virke står de manuelle-/manipulationsteknikker som en vigtig hjørnesteen, der vedvarende skal trænes og forfines for den enkelte kursusedtager. Kursisterne vil i turnustiden opdage, at man gennem den daglige udøvelse af kiropraktiske teknikker støder på udfordringer af ens færdigheder i den praktiske anvendelse af teknikkerne. Såvel ens egen fysiske formåen samt patienternes fysiske tilstand vil til tider stille krav til kiropraktorens valg af teknikker. Kurset vil således fokusere på de problemstillinger, turnusassistenterne tit støder på samt erfaringer de måtte have samlet, indtil nu, i deres virke.

Indhold

Praktisk gennemgang af:

- manipulative teknikker
- muskelenergiteknikker
- dropbehandling
- fleksion/distraktionsbehandling
- råd og vejledning til patienten

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Selvstændigt udføre en eller flere manipulationsteknikker eller andre manuelle teknikker for følgende områder:
 - i. Lænd og bækken.

Form

Workshop

Underviserprofiler

Erfarne kiropraktorer.

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

16. Ekstremitetsbehandling **2x kvartdagskursus**

Baggrund

Kiropraktorerne er med deres placering i primærsektoren indgangsvinkel for mange med forskellige muskuloskeletale tilstande, der stammer fra ekstremiteterne. Det er derfor nødvendigt, at kiropraktoren har de fornødne kompetencer til at håndtere disse.

Indhold

Kurset vil indeholde en gennemgang af de mest almindelige undersøgelsesmetoder og behandlingsteknikker af muskuloskeletale lidelser i ekstremiteterne. Der vil i kurset blive lagt vægt på praktisk instruktion og træning af flere forskellige manuelle teknikker af de perifere led, dog med mest fokus på de store, fx skulder, albue, knæ og ankel.

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer (færdigheder), som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Selvstændigt udføre en eller flere manipulationsteknikker eller andre manuelle teknikker for følgende områder:
 - i. Hoved og hals.
 - ii. Thorax.
 - iii. Overekstremiteter.
 - iv. Underekstremiteter.
- Syntetisere behandlingsforløb for ofte forekommende akutte, subakutte og kroniske muskuloskeletale lidelser baseret på den bedste tilgængelige evidens.³

Form

Kurset vil foregå i færdighedslaboratoriet på SDU, hvor undervisningen vil være underviserinstruktion og praktisk udførelse af manuelle behandlingsteknikker.

Underviserprofil

Kiropraktor.

³ Med 'bedste tilgængelige evidens' forstås resultater af så valide undersøgelser som muligt, idet det forudsættes, at evidens kan variere i styrke på en skala gående fra metaanalyser og randomiserede kontrollerede undersøgelser (høj evidensstyrke) over kohorteundersøgelser og case-studier (mellem evidensstyrke) til konsensus blandt eksperter og deduktion fra grundlæggende viden (lav evidensstyrke).

UDDANNELSESRÅDET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

17. Håndtering af patienter med høje nakkesmerter og hovedpine

Halvdagskursus

Baggrund

Kiropraktorerne er med deres placering i primærsektoren indgangsporten for mange patienter med nakkesmerter og hovedpine. Hovedpine og nakkesmerter er normalt godartede lidelser, men i enkelte tilfælde er symptomerne udtryk for en underliggende livstruende eller førlighedstruende lidelse. Det er i disse situationer afgørende, at kiropraktoren har de fornødne kompetencer til at agere hensigtsmæssigt, når det er nødvendigt at viderehenvise disse akutte patienter til andre faggrupper med henblik på øjeblikkelig livsreddende behandling.

Indhold

Kurset indeholder:

- En gennemgang af hovedpineklassifikationens operationelle diagnostiske kriterier
- En gennemgang af kriterierne for den nakkeudløste hovedpine samt afgrænsningen til almindelige nakkesmerter
- En gennemgang af såkaldte "cave-symptomer" hos hovedpinepatienten
- En dybdegående gennemgang af differentialdiagnostikken ved det akutte hovedpineanfald
- En gennemgang af forskellen mellem "stiv i nakken" og "nakkestivhed"

Kompetencer

Kurset supplerer udvikling af kompetencer, som gør turnusassistenten i stand til følgende jf. målbeskrivelsen:

- Syntetisere differentialdiagnoser for akutte, subakutte og kroniske muskuloskeletale lidelser.
- Syntetisere behandlingsforløb for ofte forekommende akutte, subakutte og kroniske muskuloskeletale lidelser baseret på den bedste tilgængelige evidens.^{3 ovenfor}

Form

Kurset foregår som undervisning i plenum og dele af de forskellige problemstillinger belyses ved gennemgang af sygehistorier.

Underviserprofil

Kiropraktor, evt. neurolog.

UDDANNELSESRADET FOR KIROPRAKTORERS TURNUSTJENESTE

Rådet er nedsat af Sundhedsstyrelsen i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor af 26. juni 2009, og er rådgivende overfor Sundhedsstyrelsen i spørgsmål om den supplerende praktiske uddannelse.

Kasuistikker

Følgende kompetencer skal turnuskandidaten tilegne sig i kurser via godkendelse af kasuistikker, jf. målbeskrivelsen. Med 'kasuistik' forstås en systematisk og reflekteret gennemgang af en case. I sammenhæng hermed undervises i syntetisering af kasuistikker.

Tidsestimat: 3 heldagssessioner

Kompetence:
Syntetisere differentialdiagnoser for akutte, subakutte og kroniske muskuloskeletale lidelser.
Vurdere indikationer for billeddiagnostiske undersøgelser.
Vurdere og handle på billeddiagnostiske undersøgelser, herunder evt. foretage relevant henvisning.
Vurdere indikationer for laboratorieundersøgelser
Vurdere og handle på laboratorieundersøgelser ved de mest almindelige gigtlidelser, cancersygdomme og medicinske lidelser, herunder evt. foretage relevant henvisning.
Vejlede om forbyggende tiltag.
Syntetisere behandlingsforløb for ofte forekommende akutte, subakutte og kroniske muskuloskeletale lidelser baseret på den bedste tilgængelige evidens. ^{3 ovenfor}
Håndtere komplicerede kliniske problemstillinger selvstændigt.